

Ammattiosaajan työkykypassi

Ammattiosaajan työkykypassi
rakentuu yhteistyössä
Sari Mantila-Savolainen
Vierumäki, 2009

Suomen ammatillisen koulutuksen
kulttuuri- ja urheiluliitto, SAKU ry
www.sakury.net www.alpo.fi

AMMATTIOSAAJAN TYÖKYKYPASSI

Toimintakykyä syventävä
pakollinen tai vapaasti
valittava
opintokokonaisuus
Työssäoppimisjaksot
Kouluterveyskyselyn
nostamat huolenaiheet

Tutor-
Kerho-
Kulttuuri-
Oppilaskunta-
Tuomari-
Järjestö-
Seuratoiminta

Pakollinen liikunta
Vapaasti valittava –liikunta
Kerhot, asuntola
Järjestöt

Pakollinen tai vapaasti valittava
terveystieto

Ammattiaine-
opinnot
Työturvallisuus
Työergonomia,
ensiapukurssit
jne.

Hyvinvoiva
oppimisympäristö

Työelämä ja yhteiskunta

Ammattiosaajan työkykypassin sisältö

- 5 x 40 tunnin opintosuoritukset (40 h = lähiopetustuntimäärä + itsenäinen osa)
 - toiminta- ja työkykyä edistävä liikunta
 - terveysosaaminen
 - ammatin työkykyvalmiudet
 - harrastuneisuus ja yhteistyötaidot
 - työkykyvalmiuksien vahvistaminen
- suorituksia sekä opinnoista että vapaa-ajalta ammattiin opiskelujen aikana
- opintojen suoritusjärjestys ja aikataulutus vapaa
- työkykypassin suorittamisesta myönnetään todistus ja siitä tulee merkintä päättötodistukseen
- palaute työelämästä ollut positiivinen!

Onnistumisen edellytyksiä

Mistä liikkeelle?

- nimetään työkykypassia koordinoiva henkilö
- kootaan työkykypassiryhmä/työkykypassiryhmiä viemään passia eteenpäin yksikössä/yksiköissä
- kartoitetaan nykyiset opintokokonaisuudet ja niiden soveltuminen työkykypassin osa-alueiden toteuttamiseen
- päivitetään olemassa olevia kokonaisuuksia siten, että ne täyttävät kullekin osa-alueelle valtakunnallisesti määritetyt tavoitteet
- suunnitellaan valintatarjottimelle uusia työkykypassiin sopivia kursseja

Onnistumisen edellytyksiä

Pelisäännöt

- osa-alueisiin hyväksytyjen suoritusten ja suoritusjärjestyksen selvillä olo
- mitä passiin hyväksytään ja miten se dokumentoidaan
- miten oppilaitoksen ulkopuolella kerätyt suoritukset dokumentoidaan ja hyväksytään
- tallennetaanko opinnot sähköisesti portaaliin vai ammattiosaajan huoltokirjaan
- kuka hyväksyy osa-alueen/osa-alueiden suorittamisen

Onnistumisen edellytyksiä

Tuki työkykypassin onnistuneelle käyttöönotolle:

- toimintaa tukeva opetussuunnitelma
- asiasta kiinnostunut johto ja henkilöstö
- henkilöstön välinen yhteistyö, jossa mukana liikunnan- ja terveystiedonopettajat, ammattiaineen opettajat, ryhmänohjaajat, terveydenhoitajat, työpaikkaohjaajat, opot, asuntolaohjaajat jne.
- myönteinen suhtautuminen työkykyyn ja hyvinvointiin koko oppilaitoksessa
- opiskelijoiden motivointi ja ohjaus
- vastuuhenkilöiden kouluttaminen
- tiedottaminen ja markkinointi sekä henkilöstölle että opiskelijoille

Ammattiosaajan työkykypassin käyttöönotto

Opetushallituksen myöntämä käyttöönoton tuki

- ensimmäisessä vaiheessa työkykypassin käyttöönottoon syksyllä 2008 sai tukea 20 koulutuksen järjestäjää
- syksyllä 2009 tukea myönnettiin 25 koulutuksen järjestäjälle, joista 12 oli uusia hakijoita. Tukea saa yhteensä 38 koulutuksen järjestäjää.
- tuen suuruudet vaihtelevat 4 000 ja 20 000 euron välillä. Yhteensä tukea oli jaossa 300 000 euroa.

Ammattiosaajan työkykypassin koulutukset

- käyttöönoton tueksi järjestettiin syksyllä 2009 kolme koulutusta: Vaasassa, Porvoossa ja Karkussa
- alkuvuoteen on suunnitteilla työkykypassiohjaajille ALPO.fi-hyvinvointiportaalin käyttökoulutus. Aiheina esim. todistusten myöntäminen, työkykypassiopintojen tallentaminen ja opiskelijoiden tietojen seuraaminen.
- toukokuussa järjestetään syventävä koulutuspäivä, jonka sisällöillä yritetään tavoittaa erityisesti ammattiaineenopettajia työkykypassin toteuttamisen tueksi.

Käyttönoton tunnuslukuja

- 38 koulutuksen järjestäjälle käyttönoton tukea
- tänä syksynä päivitettyä ammattiosaajan huoltokirjaa on tilattu oppilaitoksiin 4 417 kappaletta
- ALPO.fi-hyvinvointiportaalissa ovat kävijämäärät elo-, syys- ja lokakuun aikana kivunneet keskimäärin 8 780 kävijään kuussa
- hyvinvointiportaalin rekisteröityneitä käyttäjiä on 1 528

Missä mennään?

- koulutuksen järjestäjillä käyttöönotto edistyy eri tahdissa. Osalla viime syksynä tukea saaneista mennään edelleen muutamalla pilottiryhmällä eteenpäin. Osalla käyttöönottoa viedään eteenpäin kaikissa yksiköissä.
- uusien käyttäjien joukossa ”valmiita” käyttöönoton suunnitelmia
- työajan resursointi passin edistämiseen on kirjavaa. Kärjistäen: yhdellä koulutuksen järjestäjällä työkykypassiohjaajalla on käytössään 4 h/lukukausi, toisella 2 päivää/viikko ja kolmannella passikoordinaattori sadalla prosentilla...

Missä mennään?

- yhteistyö ammattiopistojen välillä on kasvamassa. Lapin Urheiluopiston mallia hyödyntäen ja soveltaen yhteistyötä viritellään ainakin Kuortaneen, Varalan ja Kisakallion urheiluopistoilla.
- entä yhteistyö esimerkiksi sosiaali- ja terveysalan, nuoriso- ja vapaa-ajanohjaajien, ravintoalan opiskelijoiden jne. Hyödyntämismahdollisuudet talon sisällä ja ammattiopistojen välillä.
- miten työ jatkuu niillä koulutuksen järjestäjillä, joilla käyttöönoton tuki loppuu? Seurantakysely tulossa.

Jatkotoimet – SAKU ry

- ALPO.fi-hyvinvointiportaalin käytettävyyden parantaminen ja hyvien käytäntöjen levittäminen materiaalipankissa
- opiskelijoiden mielipiteet ja toiveet esille portaalista tutoreiden tapaamisessa
- esittelyvideo ensimmäisten luokkien infotilaisuuksiin
- yhteistyö on lisääntynyt oppilaitosten, työelämän ja järjestöjen kanssa.
- harrastetutoreiden koulutukseen paketti, joka mahdollistaa tutoreiden hyödyntämisen työkykypassin markkinoinnissa. Motivointia opiskelijalta opiskelijalle.

Jatkotoimet – SAKU ry

- Työkykypassin levittämisen ja käyttöönoton tueksi on suunnitteilla tukea saaneille koulutuksen järjestäjille työkykypassikiertue (15 – 20 tilaisuutta loppukevästä 2010). Työelämän edustajia haetaan toimintapäiviin yhteistyökumppaneiksi. Koulutuspäivä sisältää:
 - ✓ työkykypassiryhmän tapaamisen
 - ✓ esittelytilaisuuden henkilöstölle
 - ✓ toiminnallisen markkinointitapahtuman opiskelijoille
- kysely käyttöönoton edistymisestä

Hyvinvointivirtaa ammatilliseen koulutukseen

- toiminnallista ja ryhmäyttävää
- vuosittain viikolla 41 (2010 alkaen)
- kokoaa opiskelijat heti opintojen alussa, tutustuttaa talon väkeen ja järjestöihin, kiinnittää huomioita hyvinvointiin liittyviin tekijöihin sekä kannustaa tekemään hyvinvointia edistäviä valintoja
- teemoina esillä terveys, turvallisuus ja viihtyvyys
- toimintapisteiden toteuttajia: oppilaitoksen henkilöstö, tutorit, oppilaskunta, paikalliset järjestöt (esim. SPR, Terveys ry, koulupoliisi, Puolustusvoimat, Liikenneturva)

Työpajan ryhmätyöt

Työryhmälle on varattu 30 minuuttia aikaa kysymysten pohdintaan, jonka jälkeen ryhmätyön purku ja yhteinen keskustelu aiheesta.

RYHMÄ I

- Passiivisten aktivointi
 - ✓ miten työkykypassin avulla voidaan aktivoida passiivisimpia opiskelijoita
 - ✓ miten passin asioiden äärelle voidaan tavoittaa ”kaikki” opiskelijat
 - ✓ tarvittavat tukitoimet
 - ✓ esimerkkejä

Työpajan ryhmätyöt

Työryhmälle on varattu 30 minuuttia aikaa kysymysten pohdintaan, jonka jälkeen ryhmätyön purku ja yhteinen keskustelu aiheesta.

RYHMÄ II

- Yhteistyö
 - ✓ yhteistyön mahdollisuuksia oppilaitoksen sisällä ja ulkopuolella
 - ✓ yhteistyön haasteet
 - ✓ tarvittavat tukitoimet
 - ✓ esimerkkejä

Työpajan ryhmätyöt

Työryhmälle on varattu 30 minuuttia aikaa kysymysten pohdintaan, jonka jälkeen ryhmätyön purku ja yhteinen keskustelu aiheesta.

RYHMÄ III

- Työkykypassin käyttöönoton onnistuminen oppilaitoksissa
 - ✓ mitä edellyttää
 - ✓ avainhenkilöt
 - ✓ onnistumisen haasteet
 - ✓ tarvittavat tukitoimet
 - ✓ esimerkkejä

Työpajan ryhmätyöt

Työryhmälle on varattu 30 minuuttia aikaa kysymysten pohdintaan, jonka jälkeen ryhmätyön purku ja yhteinen keskustelu aiheesta.

RYHMÄ IV

- Työkykypassin markkinointi
 - ✓ oppilaitoksen sisällä opiskelijoille ja henkilöstölle
 - ✓ työelämälle
 - ✓ tarvittavat tukitoimet
 - ✓ esimerkkejä

KIITOS!

Suomen ammatillisen koulutuksen
kulttuuri- ja urheiluliitto, SAKU ry
www.sakury.net www.alpo.fi

